

Profesionalna orijentacija u Srbiji

FORMULAR UPO – Usluga profesionalne orijentacije

Usluga profesionalne orijentacije je konkretna ponuda sadržaja, aktivnosti i dobara iz oblasti profesionalne orijentacije i razvoja karijere, mladoj osobi i profesionalcima/institucijama (korisnicima usluge) u cilju postizanja pozitivne promene kod mladih u odnosu na izbor škole, zanimanja i karijere i unapredjivanja kompetencija profesionalaca.

Objedinjavanje usluga različitih aktera pruža Katalog usluga profesionalne orijentacije u Srbiji. Cilj Kataloga je da ključni akteri definišu i uspostave svoje usluge profesionalne orijentacije (PO) za mlade.

Akteri - pružaoci usluga u oblasti PO: osnovne škole, srednje škole, Kancelarije za mlade, Nacionalna služba za zapošljavanje, preduzeća, ustanove, kompanije, organizacije, tim za profesionalnu orijentaciju na lokalnu - TiPO, organizacije civilnog društva – OCD, Centar Inventiva, obavezno popunjavaju sva polja po kategorijama.

FORMULAR UPO - Usluga profesionalne orijentacije	
Kategorija	Opis kategorije
Oblast usluge	
Naziv usluge	
Ciljna grupa / korisnici	
Cilj usluge	
Očekivani rezultat/ishod	
Dobit od usluge	
Osnovne aktivnosti usluge	
Pružalac usluge i kontakt	
Potrebni resursi	
Trajanje	
Lokacija/mesto i potreban prostor	
Kompetencije	
Potrebna sredstva i preporuke za obezbedjivanje	
Partner/i	
Detalji za pružaoce usluge	
Rodna perspektiva	
Mogući rizici i načini prevazilaženja	
Indikatori promene/uspeha	
Monitoring / način praćenja	
Evaluacija	
Cena po učesniku i šta ona obuhvata / budžet	

Uputstvo za popunjavanje formulara UPO - Usluga profesionalne orijentacije

Formular UPO - uputstvo za popunjavanje

FORMULAR UPO SA UPUTSTVOM	
Kategorija	Uputstvo
Oblast usluge	Oblast predstavlja skup srodnih sadržaja, tema i/ili aktivnosti profesionalne orijentacije.
Naziv usluge	Naziv usluge odražava suštinu usluge koja se pruža.
Ciljna grupa / korisnici	Definišu se sve ciljne grupe kojima je usluga namenjena, koji mogu biti: <ul style="list-style-type: none"> • direktni korisnici usluge – oni sa kojima pružalac usluge direktno radi • indirektni korisnici - oni sa kojima će raditi tj. na koje će uticati direktni korisnici usluge.
Cilj usluge	Cilj pružanja usluge je promena koja se želi ostvariti uslugom.
Očekivani rezultati/ishodi	Definišu se očekivane pozitivne promene kod korisnika nakon korišćenja usluge.
Dobit od usluge	Navode se dobiti koje imaju korisnici, direktni i indirektni od navedene usluge.
Osnovne aktivnosti usluge	Navesti ključne aktivnosti (postupke) u procesu pružanja usluge, po kojima je usluga prepoznatljiva kao takva.
Pružalac usluge i kontakt	Pružalac/i usluge mogu biti: institucija, grupa ili pojedinci. Institucija: Napisati pun naziv i sedište institucije. Grupa: Napisati naziv grupe i naziv i sedište institucije kojoj grupa pripada. Pojedinci: napisati ime i prezime pojedinca i naziv i sedište institucije u kojoj je zaposlen/a Navesti ime, prezime, telefon/faks, mejl adresu kontakt osobe za pružanje usluge.
Potrebni resursi	
Trajanje	Navodi se tačno trajanje i dinamika pružanja usluge. Ukoliko postoji fleksibilnost, navesti.
Lokacija/mesto i potreban prostor	Navode se moguće mesto/a pružanja usluge (ukoliko postoji fleksibilnost u izboru mesta i neophodan prostor, navesti).
Kompetencije	Navode se kompetencije pružaoca usluge referentne za tu uslugu.
Potrebna sredstva i preporuke za obezbeđivanje	Preciziraju se sredstva / materijali koji su potrebni za pružanje usluge, kao i ko ih obezbeđuje.
Partner/i	Navodi se lista partnera (institucija ili pojedinaca) uključenih u uslugu i način uključivanja.
Detalji za pružaoce usluge	
Rodna perspektiva	Uzimaju se u obzir specifične potrebe mladih oba pola i navodi se kako usluga doprinosi prevazilaženju rodni stereotipa.
Mogući rizici i prevazilaženja	Navesti moguće prepreke – rizike za uspešno uspostavljanje usluge i načine prevazilaženja ovih prepreka.
Indikatori promene/uspeha	Indikatori promene/uspeha su konkretni i merljivi pokazatelji da li je ostvaren očekivani rezultat/ishod. Mogu biti kvantitativni i kvalitativni.
Monitoring / način	Navodi se način praćenja usluge i materijalni dokazi za ispunjenje

praćenja	indikatora promene/uspeha.
Evaluacija	Evaluacija obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> • Evaluacija usluge od strane korisnika • Samoevaluacija od strane pružaoca usluge • Eskterno vrednovanje od strane nezavisnih evaluatora.
Cena po učesniku/grupi i šta ona obuhvata / budžet	Precizira se trošak – koštanje usluge za učesnike/ce ili grupu. Budžet se priprema po potrebi, a u skladu sa načinom izrade budžeta u instituciji koja obezbeđuje sredstva za realizaciju usluge.

Formular UPO - uputstvo za popunjavanje sa primerom

U formularu UPO - uputstvo za popunjavanje, u polja za opis kategorija su upisana uputstva za popunjavanje i primer usluge, koja pomažu da akteri definišu svoje usluge PO.

FORMULAR UPO SA UPUTSTVOM I PRIMEROM	
Kategorija	Uputstvo sa primerom
Oblast usluge	Oblast predstavlja skup srodnih sadržaja, tema i/ili aktivnosti profesionalne orijentacije. Primer: Obrazovanje za profesionalnu orijentaciju (PO).
Naziv usluge	Naziv usluge odražava suštinu usluge koja se pruža. Primer: Obuka za program Profesionalna orijentacija na prelasku u srednju školu.
Ciljna grupa / korisnici	Definišu se sve ciljne grupe kojima je usluga namenjena, koji mogu biti: <ul style="list-style-type: none"> • direktni korisnici usluge – oni sa kojima pružalac usluge direktno radi; • indirektni korisnici - oni sa kojima će raditi tj. na koje će uticati direktni korisnici usluge. Primer: direktni korisnici su nastavnici i stručni saradnici osnovne škole; indirektni korisnici su učenici sedmog i osmog razreda osnovne škole.
Cilj usluge	Cilj pružanja usluge je promena koja se želi ostvariti uslugom. Primer: Unapređivanje kompetencija profesionalaca za primenu petofaznog procesnog modela profesionalne orijentacije i stvaranje systemske mreže podrške u oblasti PO.
Očekivani rezultati/ishodi	Definišu se očekivane pozitivne promene kod korisnika nakon korišćenja usluge. Primer: Nastavnici i stručni saradnici osnovne škole su osposobljeni za realizaciju programa PO i realizuju program sa učenicima/cama u skladu sa usvojenim planom implementacije programa PO.
Dobit od usluge:	Navode se dobiti koje imaju korisnici, direktni i indirektni od navedene usluge. Primer: nastavnici/ce dobijaju usavršenu kompetenciju za oblast profesionalne orijentacije, metodičku kompetenciju, za podučavanje i učenje, za podršku razvoja ličnosti učenika/ca i za komunikaciju i saradnju, kao i 24 sata akreditovanog programa.
Osnovne aktivnosti usluge	Navesti ključne aktivnosti (postupke) u procesu pružanja usluge, po kojima je usluga prepoznatljiva kao takva. Primer: osnovne aktivnosti su:

	<ul style="list-style-type: none"> • Presentacija programa obuke zainteresovanim korisnicima; • Realizacija obuke profesionalaca za program profesionalne orijentacije u formi radionica; • Izrada plana implementacije programa PO u konkretnoj školi.
Pružalac usluge i kontakt	<p>Pružalac/i usluge mogu biti: institucija, grupa ili pojedinci. Institucija: Napisati pun naziv i sedište institucije. Grupa: Napisati naziv grupe i naziv i sedište institucije kojoj grupa pripada. Pojedinci: napisati ime i prezime pojedinca i naziv i sedište institucije u kojoj je zaposlen/a. Navesti ime, prezime, telefon/faks, mejl adresu kontakt osobe za pružanje usluge. Primer: Centar Inventiva, Dečanska 12/VI Beograd, 011/33 494 87.</p>
Potrebni resursi	
Trajanje	<p>Navodi se tačno trajanje i dinamika pružanja usluge. Ukoliko postoji fleksibilnost, navesti. Primer: Ukupno 24 sata obuke, u tri dana po 8 sati.</p>
Lokacija/mesto i potreban prostor	<p>Navode se moguće mesto/a pružanja usluge (ukoliko postoji fleksibilnost u izboru mesta i neophodan prostor, navesti). Primer: Centar Inventiva, učionica za 25 učesnika.</p>
Kompetencije	<p>Navode se kompetencije pružaoca usluge referentne za tu uslugu. Primer: sertifikat za voditelje programa Profesionalna orijentacija na prelasku u srednju školu; iskustvo u vođenju obuke sa profesionalcima, iskustvo u radu sa mladima, iskustvo u saradnji sa osnovnim školama.</p>
Potrebna sredstva i preporuke za obezbedjivanje	<p>Preciziraju se sredstva / materijali koji su potrebni za pružanje usluge, kao i ko ih obezbeđuje. Primer: materijal za rad na radionici; priručnici za rad sa učenicima/cama: Profesionalna orijentacija Pet koraka do odluke o školi i zanimanju – Program za osnovne škole, Portfolio profesionalne orijentacije; registrator dokumenata za pripremu izbora buduće škole/zanimanja; video bim i računar; osveženje i ručak za učesnike/ce. Sredstva obezbeđuju GIZ BOS i Centar Inventiva.</p>
Partner/i	<p>Navodi se lista partnera (institucija ili pojedinaca) uključenih u uslugu i način uključivanja. Primer: GIZ BOS i Centar Inventiva obezbeđuju potrebne resurse. U realizaciju usluge uključena je mentorska škola „Rada Miljković“ iz Jagodine sa prezentacijom primera dobre prakse u oblasti realnih susreta sa svetom rada.</p>
Detalji za pružaoce usluge	
Rodna perspektiva	<p>Uzimaju se u obzir specifične potrebe mladih oba pola i navodi se kako usluga doprinosi prevazilaženju rodni stereotipa. Primer: svako zanimanje se tretira kao jednako poželjno i za dečake i za devojčice.</p>
Mogući rizici i prevazilaženja	<p>Navesti moguće prepreke – rizike za uspešno uspostavljanje usluge i načine prevazilaženja ovih prepreka. Primer: Nastavnici došli na obuku pod pritiskom. Početak obuke posvećuje se aktivnom slušanju potreba učesnika/ca, potenciranjem dobiti od programa za učesnike/ce, posebno u odnosu na plan usavršavanja i profesionalnog napredovanja.</p>

Indikatori promene/uspeha	Indikatori promene/uspeha su konkretni i merljivi pokazatelji da li je ostvaren očekivani rezultat/ishod. Mogu biti kvantitativni i kvalitativni. Primer: kvantitativni indikatori: broj profesionalaca na obuci; broj planova implemetacije koji su urađeni na obuci. Primer:kvalitativni indikatori: evaluacija korisnika obuke, sadržaj planova implemetacije.
Monitoring / način praćenja	Navodi se način praćenja usluge i materijalni dokazi za ispunjenje indikatora promene/uspeha. Primer: Način praćenja: ZUOV i predstavnici ZUOV; upitnici za učesnike/ce; izveštaj ZUOV za voditelje. Materijalni dokazi: izveštaj voditelja o realizaciji obuke, lista učesnika sa potpisima, produkti korisnika, medijska praćenost, poseta seminara od strane predstavnika ZUOV-a, izveštaj ZUOV.
Evaluacija	Evaluacija obuhvata: <ul style="list-style-type: none"> • Evaluacija usluge od strane korisnika; • Samoevaluacija od strane pružaoca usluge; • Eskterno vrednovanje od strane nezavisnih evaluatora. Primer: upitnik za evaluaciju učesnika/ca obuke; upitnik za samoevaluaciju, evaluaciona lista ZUOV, izveštaj ZUOV.
Cena po učesniku/grupi i šta ona obuhvata / budžet	Precizira se trošak – koštanje usluge za učesnike/ce ili grupu. Budžet se priprema po potrebi, a u skladu sa načinom izrade budžeta u instituciji koja obezbeđuje sredstva za realizaciju usluge. Primer: Ukupna cena za grupu je 96000,00 dinara, obuhvata: nadoknada predavačima, putni troškovi, radni materijali po učesniku/ci, porez, osveženje, uverenja.

Napomena: Pri popunjavanju formulara UPO imajte na umu da se uspeh u pružanju usluge zasniva na motivaciji korisnika za korišćenje usluge (naziv i opis usluge treba da je privlačan za korisnika, naglasak je na dobitima korisnika) i komeptencijama pružaoca usluge (pružanje kvalitetne usluge).

Formular UPO - primer za Katalog usluga PO

FORMULAR UPO – PRIMER ZA KATALOG USLUGA PO	
Kategorija	Opis
Oblast usluge	Obrazovanje za profesionalnu orijentaciju (PO)
Naziv usluge	Obuka za program Profesionalna orijentacija na prelasku u srednju školu
Ciljna grupa / korisnici	Direktni korisnici su nastavnici i stručni saradnici osnovne škole; indirektni korisnici su učenici sedmog i osmog razreda osnovne škole
Cilj usluge	Unapređivanje kompetencija profesionalaca za primenu petofaznog procesnog modela profesionalne orijentacije i stvaranje systemske mreže podrške u oblasti PO
Očekivani rezultati/ishodi	Nastavnici i stručni saradnici osnovne škole su osposobljeni za realizaciju programa PO i realizuju program sa učenicima/cama u skladu sa usvojenim planom implementacije programa PO
Dobit od usluge:	Nastavnici dobijaju usavršenu kompetenciju za oblast profesionalne orijentacije, metodičku kompetenciju, za podučavanje i učenje, za podršku razvoja ličnosti učenika/ca i za komunikaciju i saradnju, kao

	i 24 sata akreditovanog programa
Osnovne aktivnosti usluge	<ul style="list-style-type: none"> • Presentacija programa obuke zainteresovanim korisnicima • Realizija obuke profesionalaca za program profesionalne orijentacije u formi radionica • Izrada plana implementacije programa PO u konkretnoj školi
Pružalac usluge i kontakt	Centar Inventiva, Dečanska 12/VI Beograd, 011/33 494 87
Potrebni resursi	
Trajanje	Ukupno 24 sata obuke, u tri dana po 8 sati
Lokacija/mesto i potreban prostor	Centar Inventiva, učionica za 25 učesnika
Kompetencije	Sertifikat za voditelje programa Profesionalna orijentacija na prelasku u srednju školu; iskustvo u vođenju obuke sa profesionalcima, iskustvo u radu sa mladima, iskustvo u saradnji sa osnovnim školama
Potrebna sredstva i preporuke za obezbedjivanje	Materijal za rad na radionici; priručnici za rad sa učenicima/cama: Profesionalna orijentacija Pet koraka do odluke o školi i zanimanju – Program za osnovne škole, Portfolio profesionalne orijentacije; registrator dokumenata za pripremu izbora buduće škole/zanimanja; video bim i računar; osveženje i ručak za učesnike/ce radionica. Sredstva obezbedjuju GIZ BOS i Centar Inventiva
Partner/i	GIZ BOS i Centar Inventiva obezbedjuju potrebne resurse. U realizaciju usluge uključena je mentorska škola „Rada Miljković“ iz Jagodine sa prezentacijom primera dobre prakse u oblasti realnih susreta sa svetom rada.
Detalji za pružaoce usluge	
Rodna perspektiva	Svako zanimanje se tretira kao jednako poželjno i za dečake i za devojčice
Mogući rizici i prevazilaženja	Nastavnici došli na obuku pod pritiskom. Početak obuke posvećuje se aktivnom slušanju potreba učesnika/ca, potenciranjem dobiti od programa za učesnike/ce, posebno u odnosu na plan usavršavanja i profesionalnog napredovanja
Indikatori promene/uspeha	Kvantitativni indikatori: broj profesionalaca na obuci; broj planova implemetacije koji su urađeni na obuci. Kvalitativni indikatori: evaluacija korisnika obuke, sadržaj planova implemetacije
Monitoring / način praćenja	Način praćenja: ZUOV i predstavnici ZUOV; upitnici za učesnike/ce; izveštaj ZUOV za voditelje. Materijalni dokazi: izveštaj voditelja o realizaciji obuke, lista učesnika sa potpisima, produkti korisnika, medijska praćenost, poseta seminara od strane predstavnika ZUOV-a, izveštaj ZUOV
Evaluacija	Upitnik za evaluaciju učesnika/ca obuke; upitnik za samoevaluaciju, evaluaciona lista ZUOV, izveštaj ZUOV
Cena po učesniku/grupi i šta ona obuhvata / budžet	Ukupna cena za grupu je 96000,00 dinara, obuhvata: nadoknada predavačima, putni troškovi, radni materijali po učesniku/ci, porez, osveženje, uverenja.